

TORUŃSKI KONGRES DIALOGU 2024

Raport z warsztatu stolikowego

VIII. MIASTO DOSTĘPNE I OTWARTE DLA WSZYSTKICH

Moderator: Anna Lamers

Podczas spotkań w ramach Toruńskiego Kongresu Dialogu, przy stoliku „Miasto dostępne i otwarte dla wszystkich”, zebrano szereg uwag i propozycji dotyczących poprawy funkcjonowania miasta pod kątem dostępności, równości i otwartości. Wśród kluczowych tematów poruszanych przez uczestników znalazły się kwestie związane z przeciwdziałaniem dyskryminacji, zwiększaniem dostępności usług publicznych, poprawą infrastruktury miejskiej oraz wzmocnieniem wsparcia dla osób ze szczególnymi potrzebami.

Poniżej przedstawiamy podsumowanie najważniejszych postulatów:

1. Działania na rzecz równego traktowania i przeciwdziałania dyskryminacji

- **Powołanie zespołu ds. lokalnej ustawy antydyskryminacyjnej** oraz opracowanie takiej ustawy, obejmującej kwestie równego traktowania.
- **Przeciwdziałanie homofobii na ulicach** poprzez odpowiednie działania edukacyjne i informacyjne.
- **Powołanie pełnomocnika ds. dostępności i różnorodności**, którego zadaniem będzie nadzorowanie, by miasto było dostępne i przyjazne dla wszystkich grup społecznych, w tym osób starszych, młodych, osób z niepełnosprawnościami, różnych orientacji seksualnych i wyznań.

2. Dostępność przestrzeni publicznej i usług miejskich

- **Aplikacja miejska** umożliwiająca łatwy dostęp do informacji w tym także dla osób z niepełnosprawnościami.
- **Współpraca ze środowiskami osób o specjalnych potrzebach** (osoby z niepełnosprawnościami, seniorzy) przy planowaniu inwestycji, aby uniknąć tworzenia przestrzeni „pozornie” dostępnych.
- **Zwiększenie dostępności architektonicznej** i informacyjnej w instytucjach użyteczności publicznej, szczególnie poprzez instalację podjazdów, wind i oznakowania dla osób z dysfunkcjami wzroku.
- **Poprawa transportu publicznego dla osób z niepełnosprawnościami**, w tym skrócenie czasu oczekiwania na przewozy, zwiększenie liczby busów oraz poprawa infrastruktury przystankowej (odśnieżanie, reorganizacja węzłów przesiadkowych).

3. Wsparcie dla osób z niepełnosprawnościami

- **Przeciwdziałanie dyskryminacji płacowej** w środowiskach osób z niepełnosprawnościami.
- **Stałe przyznawanie asystenta osobistego** dla osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności bez długich przerw między projektami.

- **Zlecanie usług asystentury osobistej i wytchnieniowej** organizacjom pozarządowym (NGO) oraz zapewnienie wsparcia finansowego dla takich projektów.
- **Szkolenia dla asystentów osobistych i wytchnieniowych** w zakresie pracy z osobami z niepełnosprawnościami, aby poprawić jakość świadczonych usług.

4. Dostępność usług publicznych i kulturalnych

- **Zwiększenie dostępu do usług publicznych**, takich jak żłobki, przedszkola i szkoły, w ramach idei „15-minutowego miasta”, gdzie wszelkie niezbędne usługi są dostępne w zasięgu krótkiego spaceru.
- **Zwiększenie dostępności do kultury** dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym lepsze dostosowanie oferty kulturalnej.
- **Ułatwienie dostępu do przestrzeni publicznych** i pomieszczeń dla organizacji pozarządowych oraz mieszkańców, którzy chcą organizować działania społeczne, takie jak spotkania, ogniska czy grille.

5. Infrastruktura miejska i przestrzeń publiczna

- **Tematyczne place zabaw** dostępne dla wszystkich, w tym dla osób z niepełnosprawnościami.
- **Zwiększenie liczby ławek** i miejsc spotkań dla seniorów w spokojnych przestrzeniach.
- **Poprawa dostępności wody i zieleni** w przestrzeni publicznej, dostosowanie skwerów do zmieniających się warunków klimatycznych.
- **Więcej miejsc do rekreacji i sportu**, takich jak sportowe place zabaw, ścianki wspinaczkowe, bulodromy, a także oświetlenie boisk sportowych do późnych godzin wieczornych.

6. Dostęp do informacji i edukacji

- **Ułatwienie dostępu do informacji** poprzez tłumaczenie dokumentów urzędowych na prosty język ETR, dostępny dla osób z różnymi ograniczeniami.
- **Skrócenie czasu oczekiwania na badania** w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej oraz przyspieszenie procedur dotyczących organizowania pomocy psychologicznopedagogicznej w szkołach.
- **Miejskie stypendia szkolne** – podniesienie progu dochodowego dla osób ubiegających się o stypendia.

7. Ekologia, zieleni i przestrzeń

- **Inwentaryzacja zieleni z udziałem społeczności** w celu lepszego zarządzania przestrzenią zieloną.
- **Promocja postaw proekologicznych** i zaangażowanie społeczności w dbanie o środowisko, m.in. poprzez kampanie informacyjne.
- **Zwiększenie liczby śmietników i zieleni** na terenie miasta, w szczególności przy Szosie Chełmińskiej.

8. Integracja społeczna i dostęp do pracy

- **Ułatwienie dostępu do pracy** dla osób nieposiadających polskiego obywatelstwa oraz wsparcie w dostępie do informacji w różnych językach.
- **Promowanie postaw społecznych** na poziomie lokalnym, wspierających współpracę między mieszkańcami i promujących aktywność obywatelską.

Podsumowanie:

Podczas konsultacji zebrano liczne propozycje dotyczące poprawy funkcjonowania miasta pod kątem dostępności, równości i integracji społecznej. Kluczowymi postulatami były działania na rzecz równego traktowania, wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami, poprawy infrastruktury miejskiej oraz wzmocnienia dostępu do usług publicznych i kulturalnych.

Poniżej spisane uwagi:

- Powołanie zespołu ds. lokalnej ustawy antydyskryminacyjnej i równego traktowania
- Opracowanie lokalnej ustawy antydyskryminacyjnej i równego traktowania
- Przeciwdziałanie homofobii na ulicach
- Powołanie pełnomocnika/koordynatora ds. dostępności i różnorodności którego zadaniem będzie dopilnowanie aby miasto było tworzone z myślą dla każdego: dla osób starszych i młodych, osób z niepełnosprawnościami, specjalnymi potrzebami, ze względu na orientację czy wyznanie
- Aplikacja miejska z łatwym dostępem do informacji dla osób z niepełnosprawnością
- Zapraszanie/zatrudnianie z wynagrodzeniem do współpracy osoby kompetentne ze środowisk specjalnych potrzeb (osoby z niepełnosprawnościami, seniorzy, opiekunowie dzieci) do konsultacji inwestycji planowanych w mieście (aby nie powstawało więcej miejsc z pozoru dostępnych a w praktyce wykluczających wspomniane grupy)
- Przeciwdziałanie dyskryminacji płacowej środowisk osób z niepełnosprawnościami
- Specjalistyczne szkolenia z zakresu wspierania osób z niepełnosprawnościami dla asystentów osobistych i wytchnieniowych (jak dotąd są to osoby bez przygotowania, nie mające pojęcia jak pracować z OzN),
- Asystent osobisty dla każdej osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności przyznawany w trybie ciągłym (nie od projektu do projektu z kilkumiesięczną przerwą) automatycznie na podstawie danych z ZUS,
- Zlecanie z MOPRu NGOsom projektów dotyczących asystentury osobistej i wytchnieniowej
- Pomoc finansowa z projektów dla NGOów świadczących pomoc asystencką,
- Pomoc osobistego asystenta osoby z niepełnosprawnością w zakresie spraw formalno-urzędowych,
- Pomoc w urzędach - szkolenia pracowników pod kątem obsługi osób z niepełnosprawnością
- Dostępność informacyjna – dokumenty urzędowe w języku prostym ETR i zrozumiałym dla każdego bez względu na ograniczenia,
- Powołanie i zlecanie doraźnej „pomocy sąsiedzkiej” i usług „złotej rączki” ze spisaniem szczegółowych zakresów prac (z ochroną osoby wspierającej),
- Zwiększyć dostępność architektoniczną, informacyjno – komunikacyjną i cyfrową w instytucjach użyteczności publicznej (głównie podjazdy, windy oraz oznakowania dla osób z dysfunkcją wzroku),
- Dostępność dla osób chorych psychicznie,
- Skrócić czas oczekiwania do lekarzy specjalistów,
- Miasto 15 minutowe – dostępność terytorialna żłobka, przedszkola, urzędu, lekarza

- Zwiększyć dostęp do kultury dla osób ze szczególnymi potrzebami,
- Zwiększyć dostęp do usług publicznych (żłobki, szkoły),
- W przestrzeni publicznej brak informacji o dostępności lub alternatywnym dostępie (wejścia z tyłu budynków z podjazdem),
- Skrócenie czasu planowania, oczekiwania i korzystania z miejskich przewozów dla osób niepełnosprawnych, wydłużenie godzin pracy, zwiększenie ilości busów,
- Poprawa funkcjonowania MZK: aktualizowany na bieżąco rozkład jazdy pojazdów niskopodłogowych, przeorganizowanie odjazdów pojazdów na przystankach/węzłach przesiadkowych Al. Solidarności i Plac Rapackiego, odśnieżanie przystanków,
- Transport w mieście MZD: zlikwidowanie tzw. białych plam - rower miejski
- Prowadzone przez fizjoterapeutę zajęcia w siłowniach zewnętrznych przy współpracy z Radą Seniorów,
- Tematyczne place zabaw dla wszystkich – z opcją dla rodziców: z matami a nie piaskiem i ogólnodostępnymi huśtawkami bez zamykania na klucz,
- Dostępne: ulice, place, miejsca – przyjemne, komfortowe,
- Miejsca spotkań seniorów (ciche bez dzieci),
- Usytuowanie ławek w sposób sensowny,
- Dostęp do wody, natury – zmiana klimatu skwerów,
- Więcej publicznie dostępnych miejsc do organizacji spotkań, ognisk, grilla
- Dostępność i prostota w wynajmowaniu przestrzeni na jednorazowe i cykliczne działania oddolne,
- Dostęp do przestrzeni – lokale dla NGO,
- Przestrzeń otwarta dla mieszkańców na tworzenie „małych ojczyzn”,
- „sprywatyzowanie” przestrzeni publicznych na Starówce (ogródki, aby usiąść trzeba coś kupić)
- Ogólnodostępne miejsca sportu i rekreacji: sportowe place zabaw ze ściankami wspinaczkowymi i bulodromem, miasteczko ruchu drogowego,
- Wydłużony czas (do 22) oświetlenia boiska w Stawie Komtura ze względu na bezpieczeństwo młodzieży,
- Otwarte przestrzenie i kluby młodzieżowe np. skatepark przy bulwarze, obok apartamentów Wozownia,
- Kampania edukacyjno – informacyjna nt. śmieci na bulwarze generowane przez młodych
- Zwiększenie bezpieczeństwa w Kamiennym Ogrodzie przy Podmurnej 8,
- Za mało placów zabaw dla dzieci na Starówce i Rudaku,
- Za mało kątek czystości i wybiegów dla psów na Podgórzu,
- Brak ścieżek rowerowych na Podgórzu,
- Za mało śmietników i zieleni przy Szosie Chełmińskiej 161/163,
- Remont drogi przy ul. Zakątek,
- Nazwy osiedli – utożsamianie z miejscem,
- Hałas na osiedlach to problem,
- Zabudowa Rudaka – obawa o wydmy nadwiślańskie,
- Amfiteatr dostępny w racjonalny sposób dla artystów amatorów.
- Park jako miejsce kultury
- Połączenie Torunia i Chełmży w aglomerację kulturalno– sportową (wykorzystanie Jeziora Chełmińskiego) z biletami rodzinnymi, tygodniowymi itp.
- Organizacja ogrodów przydomowych
- Dostępne parkingi wyznaczone – problem parkowania poza miejscami wyznaczonymi,
tj. w ciągach komunikacyjnych, na chodnikach

- Prawdziwa (!) telewizja miejska, która nie jest tylko narzędziem promocji a myśli o problemach i daje głos ludziom
- Wyznaczanie realnych celów krótkoterminowych, żeby mieszkańcy widzieli że ich sprawy są „załatwione”,
- Budowanie budżetu miasta od dołu, dla mieszkańców, ich potrzeb a nie tylko dla zewnętrznego PR,
- „Międzyszufladkowe” myślenie o budżecie, wspieranie inicjatyw, międzypokoleniowych załatwiających jednocześnie wiele spraw,
- Zmiany w finansowaniu promocji miasta. Nie promocja radnych urzędu ale ludzi działających w przestrzeni publicznej za darmo (wolontariat obywatelski),
- Promowanie postaw na samym dole, które mogą być pozytywnym, wartościowym Przykładem,
- Budżet na mikrogranty np. 10 inicjatyw społecznych,
- Inwentaryzacja zieleni przy udziale społeczności,
- Sportowe, ogólnorozwojowe zajęcia dla wszystkich,
- Dostęp do pracy – również dla osób bez polskiego obywatelstwa
- Dostęp do informacji w różnych językach
- Dostęp do społeczności „otwartych”
- Dostęp do prawa mieszkańców – nie tylko obywateli

Dostęp do edukacji:

- Skrócenie procedury organizowania pomocy pedagogiczno– psychologicznej w szkole (np. nauczania indywidualnego),
- Skrócenie czasu oczekiwania na badania uczniów w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej (obecnie czas pracy to 6 miesięcy),
- Utrudniony kontakt z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, brak pracowników
- Miejskie stypendia szkolne – zwiększenie progu dochodowego